

بررسی مقایسه‌ای کیفیت سود گزارش شده با سود تجدید ارائه شده

دکتر مهدی بهار مقدم

استادیار دانشگاه شهید باهنر کرمان

مهدیه دولت آبادی

کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه شهید باهنر کرمان

چکیده

در این تحقیق سعی شده است که یک بررسی مقایسه‌ای بین کیفیت سود گزارش شده با سود تجدید ارائه شده انجام گیرد. تجدید ارائه سود این مفهوم را با خود به همراه دارد که سود گزارش شده (در دوره گذشته) رقم نادرستی بوده است و در نتیجه نیازمند اصلاح است. از آنجا که سود گزارش شده مبنای تصمیم‌گیری قرار گرفته است، این سوال مطرح است که کیفیت سود گزارش شده (و حاوی اشتباه) در مقایسه با سود تجدید ارائه شده (و اصلاح شده) چگونه است؟

برای این منظور، ۱۴۴ شرکت پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران، طی دوره زمانی ۸۱ تا ۸۸ مورد بررسی قرار گرفته است. در این پژوهش برای اندازه‌گیری کیفیت سود از دو معیار قابلیت پیش‌بینی و پایداری سود استفاده گردید. متدولوژی تحقیق، رگرسیون و آزمون t می‌باشد. نتایج تحقیق حاکی از این بود، که کیفیت سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از پایداری و قابلیت پیش‌بینی بیشتری برخوردار است.

کلید واژه ها: کیفیت سود، تجدید ارائه سود، پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود

مقدمه

تجدید ارائه صورت های مالی در امریکا از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ از ۴/۵٪ به ۸/۵٪ افزایش یافته و بسیاری از شرکت ها صورت های مالی صحیحی را ارائه نکرده و کیفیت اطلاعاتی که به سرمایه گذاران برای اخذ تصمیمات بهینه جهت تخصیص منابع داده اند به طور جدی زیر سوال قرار گرفته است. همزمان با رشد سریع تجدید ارائه صورت های مالی، تحقیقات دانشگاهی نیز تلاش زیادی را برای یادگیری های بیشتر درباره تجدید ارائه انجام داده اند. ضمن اینکه تحقیقات انجام شده در این زمینه بیشتر به تاثیر بازار بر ارائه های مجدد تمرکز کرده اند [۶،۸،۱۴]

تحلیل گران اوراق بهادار، مدیران شرکت ها، سرمایه گذاران و افرادی که در بازار سرمایه مشارکت دارند بیشترین توجه خود را به رقم سود خالص به عنوان آخرین قلم اطلاعاتی صورت سود و زیان معطوف می کنند. تاکید بیش از حد بر سود تداعی کننده آن است که بازار سایر شاخص های عملکرد را نادیده می گیرد.

امروزه با وجود محدودیت هایی که در مورد سود گزارش شده حسابداری وجود دارد، سرمایه گذاران، کیفیت سود را همچنان، شاخص بهتری برای نحوه تخصیص منابع خود می دانند. سود حسابداری زمانی از کیفیت لازم برخوردار است که از استمرار و قابلیت پیش بینی برخوردار باشد. چنانچه سود دارای کیفیت بالا باشد سهامداران با اطمینان می توانند نسبت به انتخاب سهام برای سرمایه گذاری، اقدام نمایند [۳]

ارقام مندرج در صورتهای مالی شرکتها به ویژه رقم سود، آثار مالی به همراه دارد. این ارقام مبنای توزیع سود به سهامداران شرکت، محاسبه پاداش مدیران و پرداخت مالیات است. علاوه بر این سود گزارش شده می تواند بر تصمیم گیریهای سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان موثر باشد به همین دلیل رقم سود برای استفاده کنندگان از صورتهای مالی بسیار مهم است، ولی آنها نمی دانند که کیفیت کدام سود بهتر است؛ سود اعلام شده یا سود

تجدید ارائه شده. تحقیق حاضر تلاش می کند تا به این سوال پاسخ دهد که سود تجدید ارائه شده با ارائه تعدیلات، بر روی کیفیت سود حسابداری چه تاثیری دارد. در این پژوهش برای اندازه گیری کیفیت سود، از دو معیار قابلیت پیش بینی و پایداری سود استفاده می شود.

مروری بر ادبیات موضوعی

تجدید ارائه صورتهای در سال های اخیر به طور فزاینده ای رشد نموده و توجه صاحب نظران این رشته را به خود جلب کرده است. علاوه بر این مطالعاتی که در بخش خزانه داری آمریکا در طی سالهای ۱۹۹۷-۲۰۰۶، بر روی تعدادی از شرکتهای انجام شده حاکی از این است که تعداد اقلام تجدید ارائه شده رو به افزایش می باشد و تعداد آن به ۱۷ قلم رسیده است [۷].

تحقیقات مشابهی که در ایران انجام شده نیز اشاره به این دارد که، درصد بالایی از شرکت های ایرانی نیز به دلیل اصلاح اشتباهات حسابداری، صورتهای مالی را تجدید ارائه و رقمی را تحت عنوان تعدیلات گزارش می کنند. از آن جا که به نظر می رسد این روند همچنان ادامه دارد، می توان انتظار داشت که صورتهای مالی دوره جاری نیز در سال های بعد دستخوش اصلاح اشتباه شود و سودی که به عنوان سود خالص دوره جاری به سود (زیان) انباشته ابتدای دوره اضافه شده و مبنای تقسیم سود بین سهامداران و اعطای پاداش به مدیران قرار گرفته است، با رقم تعدیلات اصلاح گردد.

بنابراین، در صورت افزایش یا ثابت ماندن تعداد این قبیل شرکتهای، به ویژه با توجه به وجود شرکتهایی که تقریباً همه ساله چنین رقمی را گزارش می کنند و نیز با توجه به اهمیت رقم تعدیلات نسبت به سود خالص دوره، این تصور می تواند به ذهن برسد که اشتباهات حسابداری و اصلاح آن در دوره های آتی منافی را برای مدیریت شرکتهای همراه دارد و اطلاعات حسابداری، علاوه بر این که عاری از اشتباه نیست، از تمایلات جانبدارانه نیز عاری نمی باشد.

این موضوع می تواند تاثیر مستقیمی بر اتکا پذیری اطلاعات مالی داشته باشد که این امر نیازمند توجه و بررسی دقیق تری می باشد. همراه با تجدید ارائه در شرکتها و افزایش تعدیلات، از سودمندی صورتهای مالی کاسته می شود و این موضوع تاثیر منفی بر بازار می گذارد [۷].

با توجه به اهمیت این موضوع، تحقیقاتی در مورد ماهیت سود تجدید ارائه شده، انجام شده است، و بیشتر این تحقیقات به تاثیر سود تجدید ارائه شده بر بازار، متمرکز بوده است. تجدید ارائه تعداد زیادی از اقلام صورت های مالی در شرکتها، نه تنها بر ارزش بازار شرکتها تاثیر می گذارد بلکه بر کیفیت داده های مالی آن شرکتها هم اثر گذار است زیرا تجدید ارائه صورتهای مالی دوره های قبل تبعات متعددی را به همراه دارد.

معیار های ارزیابی کیفیت سود از دیدگاه حسابداری مالی [۱۳]:

الف) مفهوم کیفیت سود مبتنی بر سری زمانی ویژگی های سود:

۱- پایداری سود.^۱

۲- قابلیت پیش بینی سود.^۲

۳- نوسان پذیری سود.^۳

ب) مفهوم کیفیت سود بر اساس رابطه بین سود و اقلام تعهدی و وجه نقد

۱- نسبت وجه نقد حاصل از فعالیتهای عملیاتی^۴ به سود

۲- تغییر در کل اقلام تعهدی

۳- پیش بینی اجزای اختیاری اقلام تعهدی به کمک متغیر های حسابداری

1 . Earnings Persistence

2 . Predictability

3 . Variability

4 . Cash flow from operation (CFO)

۴- پیش بینی روابط بین اقلام تعهدی و جریانات نقدی^۵

ج) مفهوم کیفیت سود بر اساس ویژگی های کیفی چارچوب نظری هیات
استاندارد های حسابداری مالی^۶ :

۱- مربوط بودن^۷

۲- قابلیت اتکا^۸

د) مفهوم کیفیت سود بر اساس تاثیر گذاری در تصمیم

۱- قضاوتها و برآوردها، معیاری معکوس از کیفیت سود.

۲- رابطه معکوس بین کیفیت سود و تغییر استاندارد های حسابداری

**تفاوت در پایداری سود، با تجدید ارائه حساب های اصلی و حساب های غیر
اصلی**

با توجه به فعالیت اصلی شرکت تجدید ارائه کننده، این احتمال وجود دارد که اثر
تجدید ارائه بر کیفیت سود شرکت تجدید ارائه کننده متغیر باشد. برای مثال با ثابت
بودن سایر شرایط، تجدید ارائه هایی که ناشی از کاربرد نادرست قواعد شناخت
درآمد هستند دارای یک اثر بزرگتری بر سودهای جاری، نسبت به تجدید ارائه های
ناشی از حسابداری نادرست ادغام ها و تحصیل یا هزینه تحقیق و توسعه در جریان
هستند زیرا شناخت درآمد دقیقا وابسته به فعالیت های عملیاتی اصلی اغلب شرکتها
است یعنی، نوع حساب تجدید ارائه شده دارای اهمیت می باشد. پس شرکت هایی

⁵ . Cash flow

⁶ . Financial Accounting Standards Board(FASB)

⁷ . Relevance

⁸ . Reliability

که حساب های اصلی را تجدید ارائه کرده اند دارای پایداری بیشتری نسبت به شرکت هایی هستند که حساب های غیر اصلی را تجدید ارائه کرده اند [۷].

مقایسه پایداری سود شرکت های تجدید ارائه کننده نسبت به شرکت های غیر تجدید ارائه کننده

پایداری سود برای شرکت های تجدید ارائه در سال بعد از اطلاعیه تجدید ارائه بزرگتر از شرکت های مشابه غیر تجدید ارائه کننده است زیرا شرکت های تجدید ارائه کننده نسبتاً مورد بررسی دقیق تری قرار می گیرند و این منجر به تلاش های فزاینده شرکت های فوق در تمرکز بر کنترل های حسابداری و دیگر مکانیزم هایی است که منجر به بالا تر رفتن کیفیت سود می شود. حال اگر تغییر در پایداری سود را برای شرکت های تجدید ارائه کننده نسبت به شرکت های مشابه غیر تجدید ارائه کننده را مقایسه نماییم به این نتیجه می رسیم که شرکتی که از نوع غیر تجدید ارائه کننده باشد پایداری سودهای آن نسبتاً از یکنواختی کمتری نسبت به شرکت های تجدید ارائه کننده برخوردار است [۷].

انگیزه های تجدید ارائه صورت های مالی

انگیزه های تجدید ارائه هدفمند، صورت های مالی را در سه گروه طبقه بندی نموده است: گروه نخست، انگیزه شرکتهایی که دارای مشکل سودآوری و نقدینگی کم می باشند. این شرکتها تمایل بیشتری دارند تا با انجام اقدامات متقلبانانه و مرتکب شدن اشتباه، نتایج مالی خود را بهبود بخشند. گروه دوم، انگیزه شرکتهایی که تمایل دارند با انجام تقلب و اشتباه، انتظارات و پیش بینی های بازار را برآورده سازند. گروه سوم، انگیزه ناشی از برخی قراردادها است. قراردادهای پاداش وابسته به ارزش سهام و عملکرد شرکت نمونه ای از این قراردادها است [۹].

پیشینه تحقیق

ثقفی و کردستانی (۱۳۸۳)، در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که، پایداری سود به معنی تکرار پذیری و استمرار سود جاری است. هر چه پایداری سود بیشتر باشد، شرکت توان بیشتری در حفظ سود های جاری دارد و کیفیت سود شرکت بیشتر است [۱].

خواجهی و ناظمی (۱۳۸۴)، تاثیر ارقام تعهدی بر کیفیت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد بررسی قرار دادند. طبق نتایج بدست آمده از تحقیق، هر چه پایداری سود بیشتر باشد، شرکت توان بیشتری برای حفظ سود های جاری دارد و کیفیت سود بالاتر است [۲].

کریمی و صادقی (۱۳۸۹)، به بررسی رابطه کیفیت سود با پایداری سود پرداختند و به این نتیجه رسیدند که رابطه معنی داری بین کیفیت سود با پایداری سود وجود دارد. همچنین، نوع رابطه مذکور مثبت است که نشان می دهد هر چه کیفیت سود افزایش یابد، پایداری سود نیز افزایش می یابد [۵].

شورورزی محمدرضا، نیکومرام هاشم (۱۳۸۹)، جنبه های مختلف کیفیت سود که شامل اجزا مختلف ویژگی مربوط بودن و قابلیت اتکا می شود را مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که ضریب واکنش سود و قدرت توضیحی سود در پورتفوی شرکت های با کیفیت سود بالا تفاوت معناداری با پورتفوی شرکت های با کیفیت سود پایین ندارد. همچنین استفاده کنندگان از اطلاعات حسابداری در هنگام تصمیم گیری به ویژگی قابلیت اتکا نسبت به ویژگی مربوط بودن تاکید بیشتری داشته اند و اطلاعات مربوط به کیفیت سود در تصمیمات استفاده کنندگان انعکاس نیافته است [۴].

روسین و دیگران (۱۹۹۹) و پنمن و ژانگ (۲۰۰۲)، به این نتیجه رسیدند که به کارگیری اصول حسابداری یکنواخت منجر به نگهداشت یا پایداری بیشتر سودها شده و باعث می شود که سودهای جاری یک پیش بینی کننده خوبی برای سودهای آتی باشند. همسو با این دیدگاه که یکی از ویژگی های کیفیت سود عبارت است از توانایی سودهای جاری در پیش بینی سودهای آتی؛ ارائه های مجددی که ناشی از انحراف بکارگیری اصول حسابداری باشد می تواند به این منجر شود که سودهای جاری معیار اثربخشی برای سودهای آتی نباشند [۱۱،۱۰].

سیگال (۱۹۷۹)، معتقد است ارقام سود باید صداقت، قابلیت اطمینان و قابلیت پیش بینی داشته باشند. صداقت یعنی باید به دور از هر گونه پیش داوری و دستکاری برنامه ریزی شده برای مطلوب نشان دادن وضعیت بنگاه اقتصادی باشند و قابلیت اطمینان نیز یعنی اینکه ارقام سودهای گزارش شده باید ارزیابی درستی از قدرت سودآوری شرکت ارائه دهند و نیز بتوان از طریق آنها روند سودآوری آینده را پیش بینی نمود [۱۲].

هی (۲۰۰۸)، در تحقیقی به بررسی کیفیت سود و پایداری سود پرداخت و به نتایج زیر رسید:

- سودهای تجدید ارائه شده دارای پایداری بیشتری نسبت به سودهای گزارش شده اولیه هستند

- ارائه ی مجدد دارای یک اثر معنادار بر پایداری سود فراتر از سال تجدید ارائه می باشد.

- نوع حساب تجدید ارائه شده دارای اهمیت می باشد و شرکت هایی که حساب های اصلی را تجدید ارائه کرده اند. دارای پایداری بیشتری نسبت به شرکت هایی هستند که حساب های غیر اصلی را تجدید ارائه کرده اند.

- شرکت های تجدید ارائه کننده سود پایداری بیشتری نسبت به شرکت های غیر تجدید ارائه کننده دارند.

- تجدید ارائه یک اثر پایدار بر سیستم های گزارشگری مالی شرکت های تجدید ارائه کننده دارد [۷].

روش شناسی

روش تحقیق

این تحقیق از نوع شبه تجربی و در حوزه تحقیقات توصیفی-رگرسیونی حسابداری و مبتنی بر اطلاعات واقعی صورت های مالی شرکت ها است و با توجه با اینکه در فرایند استفاده از اطلاعات کاربرد داشته، نوعی تحقیق کاربردی است. برای انجام این تحقیق شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که شرایط زیر را داشته اند به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شده است.

- قبل از سال ۱۳۸۱ در بورس تهران پذیرفته شده باشند.

- به دلیل افزایش قابلیت مقایسه، سال مالی شرکتها منتهی به ۲۹ اسفند باشد.

- شامل شرکتهای سرمایه گذاری و واسطه گری های مالی و شرکت های بیمه نباشند.

- شرکتهایی که در دوره مورد بررسی تغییر سال مالی نداشته باشند.

- شرکتهایی که داده های آنها برای دوره زمانی تحقیق در اختیار باشد.

فرضیه های تحقیق

فرضیه ۱: سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از قابلیت پیش بینی بیشتری برخوردار است.

فرضیه ۲: سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از ثبات (پایداری) بیشتری برخوردار است.

متغیر های تحقیق

E_{t-1} سود خالص سال $t-1$ ، به عنوان متغیر مستقل و E_t بیانگر سود خالص سال t ، به عنوان متغیر وابسته می باشد.

اندازه گیری متغیر های تحقیق

مدلهای مورد استفاده در این تحقیق از نوع مدل خود رگرسیونی^۹ است. این مدلها را می توان به صورت زیر توصیف کرد:

مدل اول، سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از قابلیت پیش بینی بیشتری برخوردار است. شکل کلی آن به صورت زیر است:

$$E_t = b_0 + b_1 E_{t-1} + \varepsilon_t$$

مدل دوم، سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از ثبات (پایداری) بیشتری برخوردار است.

شکل کلی آن به صورت زیر است:

$$E_t = b_0 + b_1 E_{t-1} + \varepsilon_t$$

در مدل فوق؛ E_t بیانگر سود خالص سال t (سود گزارش شده و سود تجدید ارائه شده) ، E_{t-1} سود خالص سال $t-1$ (سود گزارش شده و سود تجدید ارائه شده) ، و ε_t خطای باقیمانده مدل برای سال t می باشد. که انحراف معیار آن نشان دهنده قابلیت پیش بینی سود است. هر چه انحراف معیار ε_t کمتر باشد کیفیت سود بیشتر است. و b_1 ضریب شیب مدل بوده که نشان دهنده پایداری سود است. هر چه b_1 بزرگتر باشد کیفیت سود بیشتر است.

تجزیه و تحلیل آمار توصیفی بر حسب پورتفوی شرکت ها

اولین گام در تحلیل آماری، تعیین مشخصات خلاصه شده داده ها و محاسبه شاخصهای توصیفی می باشد. هدف از این تحلیل، شناخت روابط درونی متغیرها و نشان دادن رفتار آزمودنی ها است. جداول ۱ و ۲ نشان دهنده اندازه شاخصهای آمار توصیفی متغیرهای تحقیق می باشد.

جدول (۱) اندازه شاخص های آمار توصیفی و نتایج مربوط به همبستگی و توزیع متغیرهای تحقیق (سود گزارش شده)

(ارقام به میلیون ریال)

⁹ . Auto Regressive Model (AR)

تعداد مشاهدات	حداقل	حداکثر	انحراف معیار	میانگین	شاخص توصیفی متغیر
۱۴۴	-۱/۲۸	۶/۵۴	۰/۷۹۶۱۵	۰/۴۶۴۰	پایداری
۱۴۴	۰/۷۴	۵۵۱/۰۳	۱۱۲/۲۴۷	۷۲/۶۴۷۶	قابلیت پیش بینی

جدول ۲) اندازه شاخص های آمار توصیفی و نتایج مربوط به همبستگی و توزیع متغیرهای تحقیق (سود تجدید آرایه شده)

(ارقام به میلیون ریال)

تعداد مشاهدات	حداقل	حداکثر	انحراف معیار	میانگین	شاخص توصیفی متغیر
۱۴۴	-۱۵/۹۸	۳/۱۷	۱/۴۸۶۰۷	۰/۲۴۶۴	پایداری
۱۴۴	۰/۴۶	۵۸۶/۷۶	۱۰۹/۰۷۳	۷۳/۶۵۳۸	قابلیت پیش بینی

نتایج آزمون فرضیه ها برای کلیه شرکت های نمونه

نتایج آزمون فرضیه اول

فرضیه اول تحقیق بیان می دارد که سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از قابلیت پیش بینی بیشتری برخوردار است. قابلیت پیش بینی سود از طریق مدل رگرسیون سود جاری بر روی سود با وقفه سال قبل اندازه گیری می گردد. معیار قابلیت پیش بینی سود، ریشه واریانس خطای باقیمانده مدل بوده و طبعاً کمتر بودن این عدد، بیانگر کیفیت بیشتر سود است. مدل مورد نظر برای اندازه گیری قابلیت پیش بینی سود به صورت زیر است:

$$E_t = b_0 + b_1 E_{t-1} + \varepsilon_t$$

برای آزمون فرضیه فوق تفاوت سود ارائه شده با سود تجدید ارائه شده را برای سنجش معنا داری با نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار دادیم، نتایج آزمون طبق جدول (۳) می باشد، که حاکی از این است که در سطح معنا داری ۰/۰۲۲ با $t = -۲/۳۱۲$ فرضیه فوق تایید می شود. یعنی اینکه سود تجدید ارائه شده برای پیش بینی، نسبت به سود گزارش شده از قابلیت پیش بینی بالاتری برخوردار است.

جدول ۳) خلاصه نتایج آماری فرضیه اول برای کلیه شرکت‌های نمونه

شرح	ضرایب
انحراف معیار	۱۰/۵۱
میانگین	-۲/۰۲۵۶
تعداد نمونه	۱۴۴
معنا داری	۰/۰۲۲
درجه آزادی	۱۴۳
t	-۲/۳۱۲

نتایج آزمون فرضیه دوم

فرضیه دوم تحقیق بیان می‌دارد که سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از ثبات (پایداری) بیشتری برخوردار است. پایداری سود از طریق مدل رگرسیون سود جاری بر روی سود با وقفه سال قبل اندازه‌گیری می‌شود. معیار پایداری سود، ضریب شیب سودهای با وقفه بوده و بیشتر بودن این عدد، نشان‌دهنده کیفیت بیشتر سود است. مدل مورد نظر برای اندازه‌گیری پایداری سود به صورت زیر است:

$$E_t = b_0 + b_1 E_{t-1} + \varepsilon_t$$

برای آزمون فرضیه تفاوت سود ارائه شده با سود تجدید ارائه شده را برای سنجش معنا داری با نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار دادیم، نتایج آزمون طبق جدول (۴) می‌باشد، که حاکی از این است که در سطح معنا داری ۰/۰۴۶ با $t = ۲/۰۱۵$ فرضیه فوق تایید می‌شود. یعنی اینکه سود تجدید ارائه شده، نسبت به سود گزارش شده از پایداری بالاتری برخوردار است. ثبات و تکرار پذیری دو فاکتور مهم و موثر بر کیفیت سود می‌باشند که امکان پیش بینی سودهای آتی و تعیین قیمت سهام را فراهم می‌آورند. سودهای با ثبات در مقابل سودهای نامنظم دارای کیفیت بیشتری می‌باشند. تحلیل گران، برای پیش بینی سودهای آتی به درآمدها و فعالیت‌های تکرار پذیر، اتکاء می‌نمایند.

جدول ۴) خلاصه نتایج آماری فرضیه دوم برای کلیه شرکتهای نمونه

شرح	ضرایب
انحراف معیار	۱/۴۵
میانگین	۰/۲۴۳۴
تعداد نمونه	۱۴۴
معنا داری	۰/۰۴۶
درجه آزادی	۱۴۳
t	۲/۰۱۵

نتایج آزمون فرضیه ها برای صنایع مختلف (صنایعی که حداقل دارای ۱۰ شرکت می باشند)

نوع صنعت	معناداری	t	n	میانگین	تایید یا رد فرضیه	
محصولات دارویی	فرضیه اول	۰/۴۳۲	-۰/۸۰۱	۲۲	-۱/۱۲۰	رد
	فرضیه دوم	۰/۰۵۱	۲/۰۷۴		۰/۰۷۱۹	تایید
خودرو و ساخت قطعات	فرضیه اول	۰/۴۵۹	-۰/۷۵۵	۲۱	-۱۱/۲۹۵	رد
	فرضیه دوم	۰/۱۵۵	۱/۴۷۸		۱/۱۴۷۳	رد
محصولات شیمیایی	فرضیه اول	۰/۰۶۳	-۲/۰۳۱	۱۴	-۵/۲۲	تایید
	فرضیه دوم	۰/۷۴۳	-۰/۳۳۴		-۰/۰۲۵۲	رد
فلزات اساسی	فرضیه اول	۰/۲۹۵	-۱/۰۹۵	۱۳	-۱/۷۶	رد
	فرضیه دوم	۰/۰۲۷	۲/۵۲		۰/۰۴۴۳	تایید
سیمان و گچ و آهک	فرضیه اول	۰/۰۴۸	-۲/۲۴۷	۱۱	-۳/۱۸۴	تایید
	فرضیه دوم	۰/۴۶۸	-۰/۷۵۴		-۰/۰۳۶	رد
محصولات غذایی	فرضیه اول	۰/۳۷۶	-۰/۹۳۲	۱۰	-۱/۲۱۱	رد
	فرضیه دوم	۰/۰۳۶	۲/۴۶۴		۰/۲۳۰۴	تایید

نتیجه گیری و بررسی تطبیقی یافته ها

۱- در این تحقیق، کیفیت سود تجدید ارائه شده با سود گزارش شده مورد مقایسه قرار گرفته است. برای این مقایسه، دو معیار قابلیت پیش بینی و پایداری از معیارهای سری زمانی انتخاب گردید. نتایج تحقیق در مورد معیار قابلیت پیش بینی حاکی از این بود، که سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از قابلیت پیش بینی بیشتری برخوردار است. نتایج حاصل از این یافته با نتیجه تحقیق روسین و دیگران (۱۹۹۹)، پنمن و ژانگ (۲۰۰۲)، ثقفی و کردستانی (۱۳۸۳)، که در خصوص اثر قابلیت پیش بینی بر کیفیت سود خالص تحقیق نموده بودند همخوانی دارد [۱،۱۰،۱۱].

۲- نتایج تحقیق در مورد معیار پایداری حاکی از این بود، که سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از پایداری بیشتری برخوردار است. نتایج حاصل از این یافته با نتیجه تحقیق سیگال (۱۹۷۹)، روسین و دیگران (۱۹۹۹)، پنمن و ژانگ (۲۰۰۲)، هی (۲۰۰۸)، ثقفی و کردستانی (۱۳۸۳)، خواجویی و ناظمی (۱۳۸۴)، کریمی و صادقی (۱۳۸۹)، که در خصوص اثر پایداری بر کیفیت سود خالص تحقیق نموده بودند همخوانی دارد [۱،۲،۵،۷،۸،۱۰،۱۱،۱۲].

۳- نتایج حاصل از آزمون فرضیه های تحقیق در خصوص کلیه شرکت های نمونه، با نتایج آزمون فرضیه ها در خصوص صنایع مختلف، در برخی از موارد مطابقت ندارد. محقق عنوان می نماید که این مساله کاملاً تصادفی می باشد زیرا برخی از صنایع به دلایل عدم احراز شرایط مورد بررسی قرار نگرفتند، بنابراین ملاحظه می گردد که در برخی صنایع پایداری و قابلیت پیش بینی سود تجدید ارائه شده و در برخی دیگر سود اعلام شده بیشتر می باشد.

محدودینهای تحقیق

تحقیق حاضر از محدودیت ذاتی قابل ملاحظه ای برخوردار نیست اما محقق در جمع آوری اطلاعات، طبقه بندی و پردازش آنها با محدودیتهایی مواجه گردید که مهمترین آنها به شرح زیر است:

- ❖ برخی شرکت ها صورت های مالی خود را در برخی از سال ها تجدید ارائه نکرده بودند و ناچار سود گزارش شده را جایگزین یا از نمونه حذف نمودیم.
- ❖ با توجه به محدود بودن جامعه آماری به شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، تسری نتایج به سایر شرکت ها باید با احتیاط انجام شود.
- ❖ بازه زمانی این تحقیق بین سال های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۸ است؛ بنابراین، از صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار خارج از این دوره زمانی استفاده نشده است.
- ❖ دسترسی به تمامی اطلاعات باعث محدود کردن نمونه ها شده است و این یکی دیگر از محدودیت های احتمالی این تحقیق می باشد که امکان تعمیم نتایج بدست آمده را تحت تاثیر قرار می دهد.

پیشنهادها

- نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که تداوم تحقیقات در زمینه بررسی ارقام مهمی همچون کیفیت سود تجدید ارائه شده می تواند منجر به اخذ تصمیمات بهینه شود. در این زمینه پیشنهادهای زیر قابل طرح است:
- ۱- به استفاده کنندگان از صورت های مالی، خصوصا " سرمایه گذاران و اعتباردهندگان پیشنهاد می گردد، تا در اخذ تصمیمات اقتصادی خود و انتخاب یک پرتفوی بهینه توجه بیشتری به کیفیت سود تجدید ارائه شده لحاظ دارند، تا حداکثر بازدهی را کسب و انتظاراتی نزدیک به پیش بینی خود داشته باشند.
 - ۲- در ادامه این تحقیق، موضوعات زیر برای تحقیقات آتی پیشنهاد می شود:
 - بررسی کیفیت سود های تجدید ارائه شده بر اساس تاثیر گذاری بر تصمیم.
 - آزمون فرضیه های تحقیق برای شرکت هایی که در بورس پذیرفته نشده اند.
 - بررسی رابطه کیفیت سود تجدید ارائه شده و سود های تقسیمی.
 - تاثیر استانداردهای حسابداری بر کیفیت سود خالص و کیفیت سود تجدید ارائه شده.
 - مقایسه کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت های بورسی و غیر بورسی.

منابع

۱) ثقفی، علی و کردستانی، غلام رضا، (۱۳۸۳)، "بررسی و تبیین رابطه بین کیفیت سود و واکنش بازار به تغییرات سود نقدی"، **بررسی های حسابداری و حسابرسی**، شماره ۳۷.

۲) خواجهی، شکر الله و ناظمی، امین، (۱۳۸۴)، "بررسی ارتباط بین کیفیت سود و بازده سهام با تاکید بر نقش ارقام تعهدی در بورس اوراق بهادار تهران"، **بررسی های حسابداری و حسابرسی**، شماره ۴۰.

۳) شورورزی، محمد رضا، (۱۳۷۸)، "ارائه مدلی برای ارزیابی کیفیت سود با استفاده از خصوصیات کیفی مفاهیم نظری گزارشگری مالی در ایران".

۴) شورورزی محمد رضا، نیکومرام هاشم (۱۳۸۹)، طراحی و تبیین مدلی برای ارزیابی کیفیت سود با استفاده از خصوصیات کیفی مفاهیم نظری گزارشگری مالی در ایران " **تحقیقات حسابداری پاییز ۱۳۸۹**

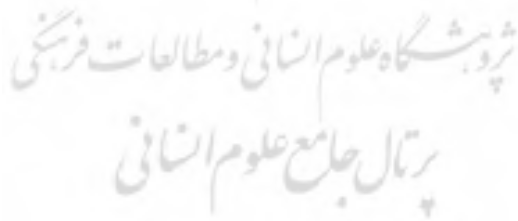
۵) کریمی، فرزاد و صادقی، محسن، (۱۳۸۹)، "محاسبه کیفیت سود بر اساس سرمایه گذاری در داراییهای سرمایه ای و نیروی کار و رابطه آن با پایداری سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران".

6) Hribar, P. and Jenkins, N. T., (2004), "The Effect of Accounting Restatements on Earnings Revisions and the Estimated Cost of Capital", **Review of Accounting Studies**, Vol. 9, and No. 2- 3, pp. 337-356.

7) Kevin. W. Hee, (2008), "Earnings Persistence of Restating Firms, Should All Earnings Restatements Be Treated Equally".

8) Moore, Debra L. (2007), "Forecasting Earnings Management: Evidence From GAO Restatement Data", A PhD Dissertation Presented to the Faculty of the College of Business Administration of Touro University International.

- 9) Palmrose, Z. V. and S. Scholz, (2004), "The circumstances and legal consequences of non-GAAP reporting: Evidence from restatements", *Contemporary Accounting Research*, Vol. 21, No. 1, PP. 139-180.
- 10) Penman, S. H. and X. J. Zhang, (2003), "Accounting conservatism, the quality of earnings, and stock returns", *The Accounting Review*, Vol. 77, No. 2, PP. 237-264.
- 11) Revsine, L. Collin, D. Johnson, B., (1999), **financial reporting and analysts**, prentice hall, upper saddle river, New Jersey, PP. 988.
- 12) Siegal, G., (1979), "the quality of earnings concept A survey", *Journal of financial analysts*.
- 13) Schipper, k. and Vincent, L., (2003), "Earning quality", *Accounting Horizons*, PP. 97-110.
- 14) Wu, M., (2002), "Earnings restatements: A capital markets perspective", *Working paper*, New York University.

The comparison between the quality of reported earnings and restated earnings

Mehdi Baharmoghadam(Ph.D)

Assistant Professor of Accounting Shahid Bahonar Kerman University

Mahdieh Dolatabadi

Master of Accounting Shahid Bahonar Kerman University

This study investigates the comparison between the quality of reported earnings and restated earnings. Restated earnings means that the previous period reported earnings was incorrect and therefore they must adjust. Since the decisions are based on reported earnings, we confront a question. Which of is greater: The quality of reported earnings or the quality of restated earnings?

For this purpose, 144 firms listed in Tehran Stock Exchange during the period 1381-88 have been investigated. In this study, we used two criteria (earnings predictability and earnings persistence) for measuring earnings quality. Research methodology is the regression and t test. The results indicate that restated earnings (compared to reported earnings) have more persistence and predictability.

Key words: Earnings quality, Earnings restatement, Earnings persistence, Earnings predictability